

Vaikutusten ennakkoarviointi

Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen (sis. suun terveydenhuolto)

09.2024

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Hyvinvointialueen strategian toteutuminen

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Prosessien sujuvuus	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelut tuotetaan palvelustrategian mukaisesti asiakaslähtöisesti. Resurssisuunnittelulla pyritään takaamaan ylipäänsä palveluiden tuottaminen alueen asukkaille yhdenvertaisesti ja edistämään prosessien sujuvuutta. • Keskittäminen edesauttaa palveluiden laadun tasa-arvoisuutta ja hoidon vaikuttavuutta.
Palveluiden porrastus	<ul style="list-style-type: none"> • Kiirevastaanottojen keskittämisellä ei ole tunnistettuja vaikutuksia hoidon porrastuksen toteutumiseen. Jako siitä mitä hoidetaan erikoissairaanhoidossa ja mitä perusterveydenhuollossa ei muutu. • Perusterveydenhuollosta ohjataan alueellisesti yhdenmukaisesti erikoissairaanhoidon palveluihin. • Kiirevastaanotot toimivat virka-aikana kiireellistä hoitoa tarvitsevien asiakkaiden ensisijaisena hoitopaikkana (terveysasemat ja suun terveydenhuolto). • Myrskylän ja Pukkilan terveysasemilla ei ole ollut kiirevastaanottoa enää viime aikoina eikä ja Lapinjärven terveysasemalla vuosin • Virka-ajan ulkopuolinen terveydenhuollon ja suun terveydenhuollon kiireellinen vastaanotto toimii keskitetysti HUS toimipisteissä

Vaikutusten arviointi: ihminen/asukas/asiakas

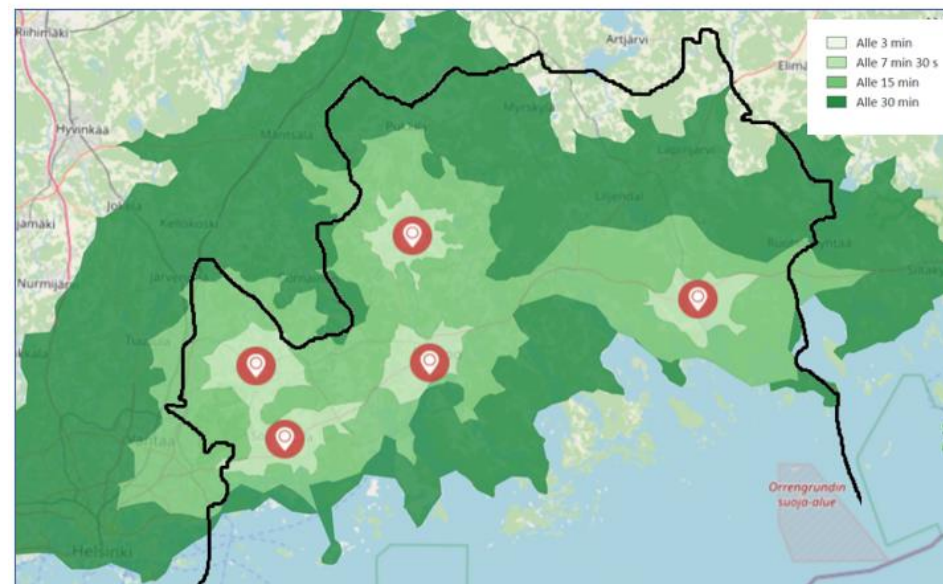
	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Hyvinvointi, terveyserot	<ul style="list-style-type: none"> • Myrskylässä on asukkaita 1 715 (väkiluvun muutos 2022-2023 -2,8%), Pukkilassa 1 781 (väkiluvun muutos 2022-2023 -1,6%), Lapinjärvellä 2 449 (väkiluvun muutos 2022- 2023 -2,7%). • Sairastavuusindeksi (2019) on Pukkilassa 98,8, Myrskylässä 96,9 ja Lapinjärvellä 102,3 suhteessa koko maan sairastavuusindeksiin, joka on 100. • Potilaita, joilla yli 5 hammaslääkärikäyntiä/ vuosi (2023) Pukkilassa 6,6 %, Myrskylässä 4,3 % ja Lapinjärvellä 2,8 %. • Terveysasemien sulkeminen kasvattaa asiointimatkaa haja-asutusseudulla, joilla sairastavuus ja käyttö on keskimääräistä korkeampaa. Tämä aiheuttaa riskin, että osalle asiakkaista asiointi vaikeutuu ja palveluiden käyttö voi vähentyä haitallisella tavalla.
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	<ul style="list-style-type: none"> • Kivijalkapalvelut terveysasemilla ovat alueella edelleen saavutettavissa kohtuullisesti ja hoitoon pääsy toteutuu lakisääteisissä määrärajoissa. Keskittämisen myötä lääkärin konsultaatioiden saanti tasavertaistuu. • Keskittäminen tukee alueellisesti yhtenäisten toimintamallien käyttöönottoa muun muassa hoidon tarpeen arvioinnin ja jatkuvuuden osalta. • Digitaaliset palvelut ovat koko alueella yhdenvertaisesti saatavilla. Ne korvaavat osan muun muassa säännöllisistä pitkäaikaissairauksien kontroleista ja mahdollistavat paremman saatavuuden niille, jotka eivät pysty käyttämään digitaalisia palveluja.

Vaikutusten arviointi: ihminen/asukas/asiakas

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Kiireelliset hoidon tarpeen arviot ja puhelut hoidetaan jo nyt keskitetysti mutta kiireettömissä omat linjat, joita hoidetaan kaikissa nykyisissä toimipisteissä Suun terveydenhuollossa keskitetty ajanvaraus jo käytössä. • Myrskylän ja Pukkilan asiakkaiden kiireelliset lääkärin tai hoitajan vastaanotot sekä suun terveydenhuollon vastaanotot ohjataan Askolan terveysasemalle ja suun terveydenhuoltoon. • Pukkilassa edelleen lääkärin kiireetön vastaanotto 1-2 päivää viikossa. Myrskylässä kiireetöntä hoitajavastaanottoa saataville yksi päivä viikossa ja Pukkilassa 2-3 päivää viikossa. • Pukkilassa ja Myrskylässä käyty tekemässä lasten suuntarkastuksia etukäteen varatulle kohdennetulle ryhmälle. • Lapinjärven asiakkaiden kiireelliset lääkärin ja hoitajan sekä suun terveydenhuollon vastaanotot ohjataan Loviisan terveysasemalle ja suun terveydenhuoltoon. Lapinjärvellä kiireetön hoitajan vastaanotto miltei joka arkipäivä ja lääkäri 3-4 päivää/vko • Sekä Askolan että Loviisan terveysasemat ovat avoinna kaikkina arkipäivinä. Keskitäminen vähentää palveluiden haavoittuvuutta ja edistää jatkuvuuden turvaamista. • Sekä terveysaseman että suun terveydenhuollon kiirevastaanotot toimivat Loviisassa ja Askolassa ajanvarauksella niin kuin asiakkaat ovat tottuneet myös nykyisin. • Erikoissairaanhoidon palvelut: päivystys, ensihoito, laboratorion ja kuvantamisen palvelut pysyvät ennallaan. • Matka-aika terveysaseman palveluihin pitenee Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven asukkaille, mutta palvelut ovat edelleen saavutettavissa 45min. matka-ajan sisällä. Julkisilla saavutettavuus huono.

Saavutettavuus

- Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien ja suun terveydenhuollon sulkemisen jälkeen alueen asukkaista yli 98% saa edelleen perusterveydenhuollon palveluja kivijalkapalveluna alle 30min. ajomatkan sisällä.
- Saavutettavuus lasketaan henkilöautolla kuljettavana matka-aikana nopeusrajoituksia noudattaen. Jos nopeusrajoitus ei ole tiedossa, laskennassa käytetään nopeutena 40km/h.
- Lapinjärven ja Myrskylän kuntien pohjoisosissa asuvien sekä saariston lauttayhteyksien päässä asuvien matka-aika kivijalkapalveluun on pisin, mutta on kivijalkapalvelut saavutettavissa edelleen arviolta alle 45min.
- Julkisella liikenteellä saavutettavuus huonoa

Huom. Hva-aluearajaus suuntaa antava. Raja lisätty alkuperäiseen kuvaan.

Vaikutusten arviointi: henkilöstö

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Muutokset johtamisjärjestelmään, toimivalta- ja vastuunjakomuutokset organisaatiossa	<ul style="list-style-type: none"> • Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen helpottaa itäisen alueen palveluvastaavien ja ylilääkärin/ylihammaslääkärin työtehtäviä. • Tulosityksikköpäällikön tehtäviin sulkeminen ei aiheuta muutoksia.
Henkilöstön määrä, asema	<ul style="list-style-type: none"> • Myrskylän ja Pukkilan terveysasemalla on työskennellyt yhteensä 2 hoitajaa ja n 1 lääkäri, Lapinjärven terveysasemalla 2 hoitajaa ja 1 lääkäri. • Myrskylässä ja Pukkilassa on henkilöstösuunnitelman mukaan ollut kummassakin yksi hammaslääkäri ja hammashoitaja ja lisäksi jaettu suuhygienisti. Lapinjärvellä on ollut yksi yhteinen hammashoitaja Loviisan kanssa. Lapinjärvelle on lisäksi osoitettu yhden päivän viikossa suuhygienistin resurssi ja kaksi päivää hammaslääkäri • Rekrytointi pieniin yksikköihin ja kyseisille alueille on erittäin haasteellista eikä kaikkia henkilöstötarpeita ole saatu korvattua ostopalvelulla. • Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen aiheuttaa muutoksia henkilöstön sijoittumiseen, mutta ei aiheuta irtisanomisia.<ul style="list-style-type: none"> • Sulkeminen mahdollistaa Myrskylän ja Pukkilan ostopalveluista luopumisen. Nyt hoidettu Askolassa ja toiminut hyvin yhden hammaslääkärin toimesta. Myös suuhygienistin osalta ei ole tarvittu lisätyövoimaa. Pystytään vähentämään 1 hammaslääkäri, 2 hammashoitajaa ja suuhygienisti, vaikka Pukkilan hammaslääkärin toimipohja on siirretty Sipoon ja Porvoon yhteiselle oikojalle. • Lapinjärven vastaanoton henkilöstö siirretään Loviisan terveysasemalle. Osa työskentelee siellä myös osittain jo nyt. Sulkeminen mahdollistaa Loviisan ostopalvelujen vähentämisen. • Sulkemisen myötä yksintyöskentelyyn liittyvät turvallisuusriskit poistuvat. • Tunnistettu riski on irtisanoutumiset, jos työmatkat kasvavat työntekijän näkökulmasta liian pitkiksi mutta toisaalta työ sujuvoituu ja työajan käyttö tehostuu, kun yhteistyö lääkärin kanssa helpottuu. Yksi ihminen voi hoitaa tilaukset ym kahden sijasta, joka sujuvoittaa työskentelyä

Vaikutusten arviointi: henkilöstö

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Organisaation raportointi-, viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet sekä kielelliset velvollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluiden kaksikielisyys voidaan edelleen turvata sekä Myrskylän että Lapinjärven asukkaille.

Vaikutusten arviointi: yhteistyö- ja kumppanuudet

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Kunnat	<ul style="list-style-type: none"> • Myrskylän ja Pukkilan terveysaseman sulkeminen voi aiheuttaa valinnanvapauden lisääntynyttä käyttöä Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen tulon myötä 24,5% Myrskylän ja 16% Pukkilan kuntalaisista on vaihtanut palvelunsa Päijät-Hämeen HVA:lle. • Lapinjärven terveysaseman sulkeminen voi lisätä terveyspalveluiden vaihtoa Kymenlaakson hyvinvointialueelle tai halua käyttää Loviisan sijasta Porvoon terveysasemaa, mikä ei tällä hetkellä ole mahdollista erillisten potilastietojärjestelmien takia. Tällä hetkellä huone- ja henkilöstöresursseiltaan Porvoon on mahdotonta ottaa vastaan Lapinjärveläisiä suun terveydenhuollon asiakkaita • Terveysasemien sulkeminen tuo mainehaittaa hyvinvointialueelle suhteessa kuntiin mutta mainehaittaa vähennetään keskittämisen myötä saatavilla tasalaatuisimmilla palveluilla
HUS	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostiikkapalveluiden osalta HUS linjaa oman palveluverkkonsa. Diagnostiikkakeskus on tällä hetkellä keskittänyt palvelut Myrskylässä niille päiville, jolloin terveysasemalla on muuta toimintaa. • Voi lisätä myös erikoissairaanhoidon käyntejä
Oppilaitokset	<ul style="list-style-type: none"> • Harjoittelupaikkoja ei ole pystytty tarjoamaan opiskelijoille Myrskylän tai Pukkilan terveysasemilla, joten vaikutukset oppilaitosyhteistyöhön jäävät vähäisiksi. • Lapinjärvellä on ollut opiskelijoita mutta keskittäminen ei vaikuta otettavien opiskelijoiden määrään vaan vain paikkaan

Vaikutusten arviointi: ympäristö

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Ilmasto ja hiilijalanjälki	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaiden siirtymät asuinpaikasta terveysasemalla pitenevät. Julkista liikennettä on tarjolla vähän. • Työntekijöiden työmatkat saattavat pidentyä.
Varautuminen ja huoltovarmuus	<ul style="list-style-type: none"> • Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen ei aiheuta varautumisen tai huoltovarmuuden näkökulmasta erityistä riskiä.
Rakennettu ympäristö, kiinteistöt	<ul style="list-style-type: none"> • Myrskylän ja Pukkilan terveysasemien sulkeminen mahdollistaa vuokrasopimusten irtisanomisen vuodesta 2026 alkaen, Lapinjärven vuokrasopimuksessa on 3kk irtisanomisaika. Vuokrakustannukset jäävät Myrskylän ja Pukkilan osalta maksettavaksi vuoden 2025 loppuun saakka. • Terveystenhuollon toiminnassa olleen kiinteistön uudelleenkäyttö on kunnalle haasteellista. • Askolaan tarvitaan yksi vastaanottotila lisää ja tähän tarvitaan uudelleen organisoimista • Loviisassa tiloja järkevöittämällä ja organisoimalla saadaan tilat riittämään vaikka Loviisassa sisäilmaongelmien takia osa tiloista ei ole käytettävissä • Lapinjärven terveysaseman välinehuollon tila kovin pieni ja huonossa kunnossa. Ei täytä aseptiikan laatuvaatimuksia. Vastaanottohuoneissa osassa kuuma. • Askolan välinehuoltokin kaipaa remonttia, harkittava Loviisan välinehuollon tilan käyttöä • Suun terveydenhuollon tilat Loviisassa riittävät, mitään tiloja ei siellä ole käyttökiellossa • Suun terveydenhuolto on mahtunut Askolaan hyvin • Hammashoitoyksiköt: voidaan luopua kolmesta yksiköstä (Myrskylän ja Pukkilan hoitoyksiköt huonossa kunnossa, Lapinjärven yksikkö vuokrattu) • Rtg laitteet: Pukkilasta mahdollisesti siirrettävissä kaksi putkea Loviisaan

Vaikutusten arviointi: talous

	Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven terveysasemien sulkeminen
Kustannusvaikuttavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Vuokrasopimukset ovat Myrskylän ja Pukkilan osalta vuoden 2025 loppuun saakka, joten vuokrista ei tule kustannussäästöjä vuosille 2024-25. Vuokrat yhteensä 173 000 €/kk, joista Lapinjärven osalta kustannussäästö vuokrasta on 74 280€/vuosi. • Pienillä terveysasemilla henkilötuottavuus sekä tilojen ja laitteiden käyttöasteet jäävät vähäisiksi. Tällöin saavutettavan terveyshyödyn kustannukset muodostuvat suhteellisen suuriksi ja palvelu kohdistuu pieneen väestömäärään tuottaen marginaalista terveyshyötyä. • Merkittävin kustannussäästö saadaan ostopalveluhenkilöstön vähentämisestä. Esimerkiksi vuokralääkäri maksaa noin 25 000€/kk, vuokrahoitaja maksaa noin 7 800€/kk.<ul style="list-style-type: none"> • Arvio kustannussäästöstä terveysasematoiminnan osalta 250 000€/vuosi ja suun terveydenhuollon osalta 250 000€/vuosi, yhteensä 0,5M€/vuosi. • Lisäksi henkilöstösuunnitelmasta pystytään vähentämään virkoja ja toimia, arvioitu säästö noin 200 000 €/vuosi • Lisäksi hoitotarvikevarastoja voidaan pienentää

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välkärsområde